

АВАНГАРДА 15

Лист ученика Гимназије у Ђуприји
април 2016.

20 ГОДИНА
СА ВАМА

Драгослав Михаиловић
у Гимназији

Сара 2/3 и Александра 2/2,
на Коларцу

Миљана 3/2 и проф. Силвана на РТС-у

Денис Рамић
репрезентативац у фудзалу

Реч уредника

Драги читаоче!

Издавач:

Гимназија Ћуприја

За издавача:

Директор,
проф. Драган Савић

Главни и одговорни уредник:

проф. Срећко Тимотијевић

Редакција:

Драгана Ракић 4/2
Милица Стојиљковић 4/2
Милица Мијајловић 3/1
Бојана Вукићевић 3/1
Марија Јовановић 3/2
Милена Николић 3/2
Невена Стефановић 3/2
Александра Трајковић 2/2
Јована Ристић 2/2
Јања Ивановић 2/3
Сандра Младеновић 2/3
Милан Ракић 2/3

Сарадници:

проф. Марија Мијајловић
Јовановић
проф. Весна Антић
проф. Данијела Милорадовић
Стојковић
проф. Зорица Јончић
проф. Драган Савић
нов. Немања Милутиновић

Превод бисера и текста:

Секције енглеског,
немачког и француског језика

Лектор:

проф. Милена Аћимовић

Техничка обрада информатичка секција:

проф. Славица Јовановић
Урош Стојиљковић 3/1
Елена Шимпрага 3/1
Невена Стефановић 3/2
Петар Петровић 1/1

Тираж:

450

Штампа и прелом:

CLIPART Ћуприја
035/ 8475 716

Децембра 1995. године, уредник првог броја Авангарде (Александра Мијајловић – сада успешан архитекта у Београду) у својој уводној речи пожелеле да лист буде први борбени ред гимназијалаца и да пропагира нове идеје. Пет година после, наш блаженопочивши Патријарх Павле у ускршњој посланици поручи: „„Ново“ значи опредељење за врлину; „Ново“ значи буђење наде“.

Шта је „ново“ у школи?

Поводом пораста ученичког криминала (актуелан је „Алексин“ закон) један професор факултета је средином јануара 2016. године изјавио на радио Београду: „Док смо ми смишљали шта да забранимо родитељима и шта не смеју да раде наставници, деца су нам негде промакла“. Ово је реалност у Србији што се тиче деце и наставника. Стиче се утисак да су наставници неспособни и нестручни. При томе се превиђа да нам једино сегмент образовања заузима часно 30. место на светским листама, а сви остали делови друштва су од 90. до 110. места и чак 145. место по способности да задржимо образоване и способне да не оду ван.

Дођосмо ми наставници до чувеног „не сме нико да вас бије!“¹. Свако може, данас јавно да нас именује као велики проблем нашег друштва. Како нас, наставнике, тако и предузетнике: почев од етикетања са „тајкун“, преко потцењивања у односу на колеге стране предузетнике, па до третмана за преваранте и забушанте. Боље би било да се негује и гради атмосфера поверења и вере у образовање и предузетништво те важне делове друштва. Колико се у Ћуприји цене наставници и „приватници“?

Сетих се реченице „лијепи и страшни живот“² коју нам за наук, не тако давно, остави наш познати писац. Ми учимо децу само о лепој страни живота – чак су нам и решења задатака претежно цели бројеви, идила. Зато смо и успешни у млађим категоријама у спорту и уметности. „Страшни“ део живота који подупиру стицање добара, борба за престиж и економисање, као да кријемо од омладине. Хоћемо да на крилима једнакости улетимо у капитализам! Само су личне привилегије прихватљиве неједнакости у нашем друштву. А неједнакости што више занемарујемо (не прихватимо), то нам оне више „боду очи“, стихијно и прљаво, као набујала вода. „Кад неједнакости изгурате кроз врата, оне уђу кроз прозор“ приметио би Волтер.

Савремени живот је и шире од нас, све више баналан, вулгаран и лицемеран, обележен тежњом ка сензационализму. Остати по страни од таквих ствари је највећи изазов за све нас, који сада трајемо, и прилика за наш лични подвиг. У ери у којој се култура утапа у естраду, како скоро рече Драган Великић (поводом примања НИН-ове награде за 2015. годину) нови број Авангарде тежи да бар мало буде изнад јефтине забаве и обичног трача.

¹ Слободан Милошевић, Косово Поље

² Брнко Ћопић, пред крај живота

Драган Савић - неколико речи са директором школе

...о раду у просвети

Дипломирао сам на Филозофском факултету у Београду на одсеку за историју јуна 1990. године. Школовао сам се да радим у Историјском архиву у Јагодини, али сам случајно почео да радим у просвети већ од септембра 1990. године и ту сам и остао. Од априла 2000. године почео сам да радим у Гимназији и од тада моје радно место је у ОШ „Ђура Јакшић“ и у Гимназији. Од 1.07. 2013.године изабран сам за директора Гимназије.

... о пчеларству

Пчеларством сам почео да се бавим такође случајно, од 1997.године.У мојој породици се нико није бавио пчеларством. Почео сам тако што сам те године купио 2 пчелиње заједнице а сада их имам 60. Од тада сам упознао један нови свет- свет савршенства. Један велики пчелар је зато рекао: „Бог је створио пчелу да буде узор људима“.

Пчелиња заједница перфектно функционише. Ту се тачно зна која група пчела брани кошницу, која прави восак, која храни легло, која доноси нектар, воду, полен итд. Пчела све чини за добробит своје заједнице. Од пчелиње заједнице се толико тога може научити. Колико је то радно и вредно створење говори чињеница да за 1 кг меда, пчеле из једне кошнице морају да посете око 10 милиона цветова.

Моје одељење, мај 1979. године. У првом разреду средње школе, на Педагошкој академији.

... о прошлости и садашњости

Свако време има својих предности али и мана. Овај 21. век је пружио велике могућности за образовање, пре свега преко коришћења рачунара и интернета и то је изузетан напредак за човечанство. Друга је ствар, што се то, рекао бих за већину по мом мишљењу, користи за разбигригу а не за образовање и усавршавање. Један велики мудрац је рекао: „Добра организација времена је пола успеха“. Време од пре 30-ак година је било спорије тако да се имало времена за много тога. Време смо користили за шетњу, спорт у школском дворишту, дружење, разговор. Породица је била блискија, није било таквог отуђења као данас. Данас много мање има бављења спортом, отуда и крива кичма код једног броја младих. Такође, лошија исхрана кроз брзу храну повлачи слабљење имунитета и више болести. То је цена брзог живота.

...о директоровању

Мислим да сваки директор треба да се труди да оправда поверење колектива који га је изабрао. То значи да је главни посао директора да све функционише и да настава тече да кажемо без проблема. Поред тога, добро је ако иза сваког директора остане нека капитална изградња или санација. Мени је драго што сам допринео градњи нове оградe којом је замењена дотадашња, дотрајала, стара 40-ак година. Трудићу се да у овој години почнемо са заменом старог намештаја.

...порука младима

У духу предмета који предајем моја порука младима била би: Немојте никада да престанете да волите своју земљу и свој народ, без обзира на све тешкоће које ће се јављати пред вама. Ако вам нешто смета, трудите се да дођете до позиције где можете то да промените. За добробит свих а не само себе. Нека вам узор буду људи који су имали визију и снове. Зато имајте своје снове и нека вас реални оптимизам води кроз живот.

...омиљене пословице

1. Даба журите ако сте на погрешном путу.
2. И најдужи пут почиње првим кораком.

...ЖИВОТНИ МОТО

Ко зна зашто је то добро!

ЗЕЛТИНЛИК-Солунско гробље.
Поред гроба мог прадеде по мајци (гроб 203) Живка Јовановића, који је прошао СРПСКУ ГОЛГОТУ, опоравио се на Крфу а затим у пробоју Солунског фронта погинуо.

Теме одредио Срећко Тимотијевић

Драгославу Михаиловићу задрхтало срце

Крајем 2015. године емитована је на РТС-у серија Чизмаши по истоименом роману Драгослава Михаиловића, некадашњег ђака ове школе. Не тако давно, уважени писац је био гост у нашој школи, а поводом серије смо га окотобра исте године посетили у САНУ.

„Ја сам један човек који верује да је испунио свој живот“, изјавио је, приликом посете школи, ТВ Ђуприји. На константацију новинарке да смо га дочекали с љубављу, приметио је: „Одавно сам желео да дођем овде... Тако је удесио живот да нисам овде такорећи био никад. Радујем се, мало ми дрхти срце али ћу преживети. Надам се да ће ме запамтити ђупријски ученици“.

Чизмаши „таки каки су“

Шта нам можете рећи о ТВ серији Чизмаши?

Гледао сам прву епизоду. Чујем, сви су задовољни. Жика Курјак је обожавани лик. Видео сам тог младог човека који га игра. Фино изгледа младић.

Освалд Шпенглер у свом делу, Пропаст запада (1918) говори да као што простор има своју логику-узрочно последичне везе, тако и време има своју логику-судбину. Док сам ја читао причу о подофициру Живојину Станимировићу, из Сењског Рудника код Ђуприје, стално сам се надао да живот неће бити превише груб према њему. И да ће њему, можда нешто, да крене на боље. Када сам почео да читам трећи део романа, некако ми га би жао. Очекивао сам боље дане за њега мада није „оличење доброте“ како је окарактерисан на интернету. Зашто је Жика Курјак морао да стигне до дна?

То је једно питање на које ја не умем да дам одговор, јер то је нешто што је решено у некој ставралачкој радионици. Нисам од оних писаца који се руководе својим сазнањима до којих су дошли из књига, него сам, оно што се каже, човек који ради на основу некаквих других својих особина које нису рационалне. Ви можете да будете рационални, па да себе некако подучавате шта треба да мислите. То није поуздано кад су у питању уметници. Ја сам некакав уметник и руководим се интуицијом шта ће када испасти.

Сцена и борба за правду

Наставак разговора са Драгосалвом Михаиловићем у САНУ

Ваша ћерка Милица је глумица. „Писац није глумац“ изјавили сте у ТВ емисији Књижевни дијалог 2014. године, а како се прави глумци сналазе са вашим текстовима и јунацима? Подсетимо се неких- Мирјана Карановић, Славка Јеринић, Миша Јанкетић, Ирфан Менсур, Павле Вујисић, Марко Николић, Богдан Диклић, Александар Берчек, Мики Манојловић. Да ли бисте некога посебно издвојили?

Сваке године на испиту за пријем нових студената на Позоришну академију, увек има неколико младих људи који говоре моје текстове: Путника или Богиње или Лилику, нешто из Чизмаша или из Петрије. У глумцима имам пријатеље, волим глумце. Они имају добро мишљење о моме писању, што није увек случај кад су у питању редитељи.

Сада је поставка Тикава у Београдском драмском позоришту и проблем је са гломазним текстовима, као у мојој драми, где има 35 глумаца. Не можеш да скупиш толико људи.

Роман се не да лако да изађе на сцену. Роман има свој живот. Хиљаду је ствари које можеш у роману да кажеш, а то не може да дође на сцену.

За роман Чизмаша добили сте НИН-ову награду за 1984.годину. Рачанску повељу добили сте 30 година касније (2013), како пише у образложењу, „За хуманитарну димензију и снагу уметничког отпора“. Колико су по вама Чизмаша део тог образложења (колико је то по вама присутно у Чизмашама)?

Ја не могу да говорим о томе колико моје писање има хуманитарну димензију, јер то би изгледало као да се бусам у прса. То треба да оцене читаоци, критичари, научници.

Сада ми припремају сабрана дела два велика издавача. Ја сам за Лагунино издање Чизмаша читао поново ову моју књигу јер стоји у неком сећању да је то само прва књига, а друга књига, неки наставак, не постоји. Страховао сам због тог завршетка, и поново је прочитавши, морам да кажем да сам ја задовољан, а праву оцену ћете донети ви као читаоци.

Како данас гледате на правду у животу? Мора ли, по вама, залагање за правду да буде „борба са ветрењачама“ и када она прелази у трагедију?

Сам сам јако дуго и јако много патио од неправде. Кад се то за мене завршило ја сам већ био дубоко зашао у године. Ја мислим да малди људи не треба да забораве правду и не треба да се пусте тако да неправда газдује у њиховом животу, онолико колико највише могу да се бране. Ја сам се бранио, као и мој Жика Курјак што се бранио. Али, живот појединца је, некад, сувише слаб да се одбрани од неке силе која је и многобројна и тако јака.

**У САНУ-у су били и ученици Ристић Јована, 2/2 и Шеатовић Ђорђе, 3/2.
Разговор водио проф. Срећко Тимотијевић.*

Teacher points to Tijana -What's the name of the girl in the last row?

-Teacher I'm not feeling well! -Hmmmmm, what a pretty name!

Lehrer zeigt mit dem Finger auf Tijana. - Wie heißt das Mädchen aus letzter Bank?

- Lehrer, es geht mir schlecht! – Aha, ein schöner Name!

„Златна“ Вера

Тако је почело „дочекивање“ шампиона

Вера Николић, ученица 3/2 одељења Њупријске Гимназије, је 4. септембра 1966. године победом у Будимпешти постала најмлађа атлетска првакиња Европе. Имала је седамнаест година и 346 дана, па је Европа чекала пуних двадесет година на појаву млађе шампионке.

„Дошла сам да уђем у финале. Аца ми је рекао: „Само трчи и све ће бити у реду.“ Док сам се загревала, све сам мислила да ће доћи мој тренер и професор географије Аца Петровић и рећи ми да не морам трчати.“

„...осетила сам глад. После малог убрзања помислих: „Е, сада ће ми неко донети парче хлеба са медом.“ Онда је дошла тренерова жена и донела ми цвеће.“

„Да будем искрена, пет метара испред циља било је прилично тешко.“

„Моја деца сада кажу: „Мама, нису измислили кошаркаши, ватерполисти и Ђоковић дочек. Ти си измислила дочек.“ Петнаест хиљада људи је било у Њуприји. Слепа улица у којој сам живела је била посута цвећем. То треба човек да доживи. То је била највећа срећа моје спортске каријере – да петнаест хиљада људи дође да вас дочека.“

Те 1966. године Вера Николић је била најбољи спортиста Југославије. Звали су је „Златна“ Вера и Вера „Национале“ јер је донела прву златну медаљу у историји југословенске атлетике. На три узастопна европска првенства 1966, 1969. и 1971. године Југославија је освојила укупно три медаље: две златне и једну бронзану. Све три медаље је освојила наша Вера.

„Шта је разочарење?“ - пита професорка ученика.

„Да вам кажем један пример: разочарење је када Ви мислите да ја знам, а ја не знам и Ви се разочарате.“

C'est quoi la dérision ?

Je dois vous dire un exemple ? Vous pensez que je sais et je ne sais pas et vous vous décevez.

Бесмртни ђачки батаљон- прича о 1300 каплара

У маглама српске прошлости и даље светле ликови 1300 каплара. Заборав њиховог дела почетак је нашег краја.

28. јула 1914. почео је Први светски рат. Победа на Церу августа 1914. године била је скупо плаћена: више од 16 000 војника и официра избачено је из строја. Српска врховна команда је видела да је потребно што пре попуњити изгубљени старешински кадар. Донета је одлука да се ђаци свих школа у Србији, који су доспели за војску позову и припреме се за старешине у рату (у то време уобичајено је да школовани људи буду старешине у војсци). За седиште и обуку предвиђено је Скопље. Батаљон је оформљен 31.08. 1914. године. **Шест чета са више од 1.300 ђака чинило је Скопски ђачки батаљон.** Просечна старост била им је 21-24 године.

У батаљон су укључени студенти са престижних европских универзитета - Француске, Белгије, Енглеске, Немачке и Русије, који су осетили да је отаџбина у опасности. Врховна команда произвела је новембра 1914. све припаднике Скопског ђачког батаљона у чин каплара и распоредила их искључиво на борачке дужности. **Младићи су тада добили легендарни назив „1.300 каплара“.** На положаје су стигли почетком децембра 1914. године, у жеку борбе на Колубари. Примили су команду над десетинама и водовима. Победа на Колубари пронела је широм света славу пркосне Србије.

Међу 1.300 каплара била су и деца министара, професора, лекара, свештеника, официра... Љубе Давидовића, Андре Николића, Јаше Продановића,... - **Кад наређује Србија, наредба важи за све.**

О њиховој свести најбоље сведочи писмо нађено у шињелу погинулог ђака-поднаредника, једног од каплара: „*Молим онога који ме нађе мртвог да ово писмо обавезно преда адресанту.*“, написао је на коверти, неколико дана пред погибију каплар Страхиња Нушић - Бан. Писмо је син-јединац наменио оцу, књижевнику Браниславу Нушићу: „*Драги Аго, не тугуј за мном. Ја сам пао на бранику Отаџбине за остварење оних великих наших идеала које смо сви ми сложено проповедали .... Не кажем да ми није жао што сам погинуо. Осећао сам, штавише, да бих могао будућој Србији корисно да послужим. Али... Таква је судбина! Твој син Бан“.*

Крајем 1915. године почела је Албанска голгота. Умирати су од глади, исцрпљености, смрзавања или су били убијени у неком од напада Албанаца. Тачан број умрлих српских војника и цивила у повлачењу никада нећемо знати. Српска војска се на Крфу опоравила. Затим је пребачена на Солунски фронт у лето 1916. године. Заједно са савезницима, у септембру 1918. године, дошло је до пробоја Солунског фронта и ослобођења Србије. Укупан број српских жртава био је: 1.247.435 погинулих, умрлих и несталих становника, или 28% становника из 1914. године.

АЛБАНСКА или СРПСКА ГОЛГОТА устаљен је назив за повлачење Војске Краљевине Србије и прогнаних цивила преко завејаних планина Албаније након инвазије Централних сила на Србију, у зиму 1915/1916. године (од октобра 1915. до јануара 1916, када су стигли на албанску обалу). Прешли су у просеку око 150 километара. Албанска голгота је један од најтрагичнијих периода српске историје.

Крај рата дочекало је мање од трећине каплара. Од шест чета студената и ђака, који су на путу за фронт добили чинове, више од четири стотине страдало је у тој, првој, Колубарској бици. А више од тога оставило је своје животе у беспућима Албаније, у ПЛАВОЈ ГРОБНИЦИ, у пробоју Солунског фронта.

„**ПЛАВА ГРОБНИЦА**“ Они који су преминули међу првима, њих 1200, сахрањивани су у плитке гробнице на самом рубу острва Вида, поред Крфа. Врло брзо нестало је места за гробнице, па су умрле слагали на брод и спуштали их у бистро Јонско море. Процењује се да је око 6.000 људи спуштено у „ПЛАВУ ГРОБНИЦУ“.

Тадија Пејовић (1892 - 1982) један је од 1300 каплара. Докторирао је математику 1923. код Михаила Петровића Аласа. Био је у периоду 1952-1954 декан Природно-математичког факултета. Био је председник Удружења 1300 каплара, и као последњи председник тог удружења потписао је 1980. акт о гашењу јер преосталих девет живих чланова нису могли да чине удружење. **Међу 1300 каплара, који су преживели и касније пропели славу Србије, били су:** књижевник Станислав Винавер, архитекта Александар Дероко, академик Миладин Пећинар, професор др Војислав Радовановић, антропо-географ, Кристофер Црниловић, уметник и многи други.

Једино што их је до краја живота нераскидиво везивало, била је одредница испред њиховог имена, коју су истицали и којом су се поносили - **ЈЕДАН ОД 1300 КАПЛАРА.** Све остало у њиховим испуњеним биографијама, испоставило се, за њих је било мање вредно.

Приредио Драган Савић

KRALJ SREDNJIH PRUGA DRAGAN ZDRAVKOVIĆ

February 3, 2011 at 12:01 pm | Atletske legende

Pre 28 godina 1.500 metara pretrčao je za 3 minuta, 34 sekunde i 85 stotinki. Ovo je i danas srpski rekord. Spomenuti rezultat, titula prvaka Evrope u dvorani, pobeda nad

Овако је на сајту Атлетског савеза Србије, међу шест атлетских легенди између Ненада Стекића (скок у даљ) и Владимира Милића (бацање кугле) сврстан Драган Здравковић. Његови резултати из 1983. године и данас су званични рекорди Србије: 1500м - 3:34,85 , затим миља - 3:52,24 , онда 2000м - 4:59,8 и 3000м - 7:40,49. Здравковићев резултат на 3000м је те 1983. године био трећи најбољи на свету. Поређења ради, време 7:40,49 би за 2015. годину било треће најбоље у Европи, док је победник на првенству Србије за прошлу годину трчао 3000м у времену 8:33,47. Те 1983. он је у Будимпешти, у дворани, постао европски првак на 3000м, што је званично његов највећи успех.

светски рекордер и олимпијски победник се није тада појавио на победничком постољу, није имао храбрости.

Мало је познато да је причу о његовој победи над легендом светске атлетике Себастијаном Коуом у Лондону 1983. године под насловом „Центлмени пали на испиту“ написао за лист *Темпо* тренер Александар Петровић. Поражени

Кад је бизнис изнад спорта

После такве 1983. године дошла је олимпијска 1984. година. Наш шампион је најављивао медаљу као циљ. Десило се, међутим, нешто неочекивано и страшно: Атлетски савез Југославије је уговор за опрему потписао са фирмом Адидас, а Здравковић је од раније имао уговор са фирмом *Тајгер*. Руководство му није дозволило такмичење у Лос Анђелесу, већ су га упутили речима „имаш авион у 11:00“. Тако се велико очекивање претворило у ноћне море и разочарење који су утрли пут крају његове такмичарске каријере.

Од ђупријске Гимназије до Олимпијаде

Давне 1975. одличан ученик одељења 2/1 (разредни старешина: проф. Мирјана Стојановић) је хтео да буде фудбалер. Тренирао је тек шест месеци, када га је запазио Аца Петровић и убедио да се опроба у атлетици. Успеси нашег ђака почели су 1977. године, а кулминирали обарањем јуниорског рекорда Југославије - 3:42,2. 1978. и специјалном похвалом колектива школе са жељама за „успешно студирање и успешну спортску каријеру“. На Олимпијади у Москви 1980. године, Драган Здравковић је трчао финале (девето место) после одличног другог места у полуфиналу.

Приредио проф. Срећко Тимотијевић

„Професор је отишао у неки велики центар”

Александар Петровић (1934-2006)

На првенствима Европе је у разним конкуренцијама донео 14 медаља.

Има светски рекорд на 800м који је остварио са Вером Николић.

Са балканских првенстава има преко 30 медаља.

По струци професор географије, а савезни тренер од 1997.

„Држи ривала, држи прикључак, не пуштај” – најчешћи савет.

По његовој идеји основан Камп атлетских нада Србије.

Велике успехе постигао и са Драганом Здравковићем, Снежаном Пајкић, Зором Томецић и Владаном Ђорђевићем.

Задње тренутке живота искористио да потпише захтев да Ђуприја добије савремену тартан стазу.

Човек који је умео да прави шампионе

У десетом броју Авангарде 2004., Вера Николић је изјавила: „Данас мислим да је Аца велико тренерско име у светским размерама. Он је у атлетици направио најмодернији ауто-пут поставивши образац тренинга. Памтиће се као човек који је од нас, талентованих Моравца, умеода прави шампионе.“

Уместо сата, потпис на возачкој дозволи

Једанпут је Аца био на пријему код Тита који је позванима делио по ручни сат. За Ацу није било, један је недостајао. Тито је хтео да исправи грешку, али је наш професор одговорио да неће сат већ потпис на возачкој дозволи. Тако му се прво потписала Јованка па онда и Јосип Броз.

Сви су га тражили, а он није хтео из Ђуприје. „Сада је коначно професор отишао у неки велики центар”. „Видиш, Ацо, ти си исто и у Лондону и у Ђуприји” - Мирослав Радојчић.

„Сећам се да је будио моју сестру и мене и водио нас је на брану. Тамо је он шетао а ми возили бицикле. Након тога би нам купио неку послатицу.

Такође је умео да сакрије бомбоне по дворишту и после давао мале трагове да их нађем. Пред Божић смо ишли у шуму и тражили бадњак.. Сећам се и наших заједничких одлазака на стадион. Моја сестра је волела да трчи.”, прича његов унук Милош, 4/2.

Приредио проф. Срећко Тимотијевић

НОУ тим

НОУ тим је регионални тим подршке за науку, образовање и уметност, који је основан пре четири године, тачније 12.12.2012. у 12 часова. „Из потребе за бављењем друштвено корисним радом, тражили смо праву област деловања, пратећи тада актуелну најаву о смаку света где су мишљења била подељена између оних који су тврдили да ће бити смака света и научног мњења, које је тврдило да га неће бити, чекали смо исход како би смо знали која је алтернатива прихватљива, односно којој се може веровати. И тако, сходно исходу, одлучили смо се за промоцију науке и образовања, оставивши кристалне кугле, тарот карте и астрологију по страни.“

Откако су почели са радом, организовали су многе догађаје, како у Поморављу тако и у околини. За сада, најзначајнији пројекат је регионални сајам образовања (НОУ фест) који се организује актуелно већ три године, привлачећи огроман број средњих школа и факултета. НОУ тим је такође организовао бројне догађаје, попут Ноћи истраживача, пројекта Музика у пракси и робоНОУ – роботика у школама (за више информација о овим догађајима можете погледати на www.noutim.org).

У интензивној су сарадњи са бројним образовним и научним институцијама из целе земље, НОУ тим пред собом има отворен пут ка многим могућностима и многим пројектима које припрема у будућности. Врло је важно поменути један велики подухват НОУ тима, а то је учествовање на прошлогодишњем фестивалу науке, у сарадњи са природњачким центром из Свилајнца. Њихова специјалност су били магнети и ферофлуиди, што је привукло многе посетиоце свих узраста ка њиховом штанду.

Као регионална организација, НОУ тим је у сарадњи са великим бројем основних и средњих школа – осамнаест средњих и чак тридесет једном основном школом.

„Као регион који је објективно ван универзитетских центара, од изузетне вредности и значаја су овакве манифестације, које приближавају научно образовне дисциплине и садржаје за око четрдесет хиљада ученика и шире јавности“, каже дипл. физичар Дарко Миљанић, један од оснивача НОУ тима. Поред њега, оснивачи и сарадници су:

- дипл. физичар Весна Тодоровић (Јагодина);
- дипл. физичар Славица Тодоровић (Јагодина);
- проф. технике и информатике Дарко Петровић (Ћуприја);
- дипл. инжењер организационих наука Зоран Арсић (Ћуприја);
- дипл. физичар Дејан Милуновић (Свилајнац).

Неизоставни део НОУ тима такође чине бројни волонтери из основних и средњих школа, који су на располагању без обзира на врсту манифестације која се приређује.

Текст писала: Невена Стефановић, 3/2

„Немања је имао три сина, од којих је један био најстарији!“

Немачки- зашто да не?

DEUTSCH-WARUM NICHT?

Пошто је за модерно друштво неприхватљиво непознавати енглески језик, а наравно знамо и свој матерњи, велики је успех познавати још један страни језик, на пример немачки језик који је један од три службена језика у Европској Унији.

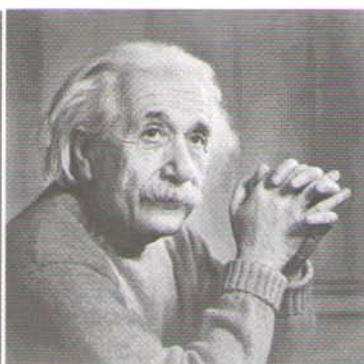
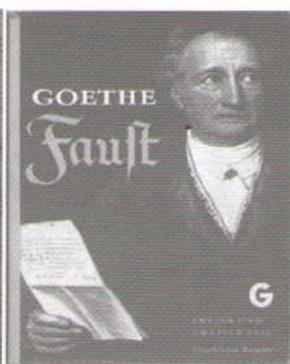
За научнике и студенте је познавање немачког језика изузетно важно јер издања стручне литературе на немачком језику заузима 2. место у свету. И због тога чак 40% америчких научника, а у Пољској и Мађарској преко 70% препоручује својим студентима учење немачког језика.

Свако ко говори немачки језик може без проблема да комуницира са око сто милиона Европљана на њиховом матерњем језику. Немачки се говори у Немачкој и Аустрији, великом делу Швајцарске, Лихтенштајну, Луксембургу, деловима северне Италије, источне Белгије и источне Француске.

Познавање немачког језика побољшава и Ваше шансе на тржишту рада. Многе немачке фирме у иностранству и многе стране фирме у Немачкој траже сараднике са потврдом о познавању језика. У оквиру Европске уније нуде се за експерте, научнике и студенте који поседују знање немачког језика многе интересантне могућности за даље студирање, усавршавање или рад. Такође, присутност немачке економије је све израженија у Србији.

Са знањем немачког језика откривате једну од највећих европских култура у оригиналу, јер је немачки језик, језик Гетеа, Ничеа и Кафке, језик Моцарта, Баха и Бетовена, Фројда и Ајнштајна.

Да ли сте знали да се у Источној Азији (Јапану) у 19. и 20. веку немачки користио као језик медицине уместо латинског? То говори довољно о његовој заступљености и популарности.

Стога, када следећи пут имате прилику да бирате који језик желите да учите, запитајте се - зашто да то не буде немачки?

Ich habe noch diese Stunde, und danach gehe nach Hause. Ihr müsst aber bis sechste Stunde hier sitzen. Aber, wir haben neun Stunden. Habt ihr eure Schlafanzüge mitgebracht?

Ја још овај час, па идем кући. А ви има да седите овде до шестог часа. - Али ми данас имамо девет часова. - А, јесте ли понели пиџаме?

Србија у ритму Европе

Овогодишње финале одржаће се у Ћуприји, а екипу домаћина чине ученице међу којима су и Сара Петровић и Александра Трајковић из наше школе.

Финале дечије манифестације Србија у ритму Европе 2015.године, одржано је у Крушевцу 4.јула. Учествовало је 19 градова из Србије, а победила је екипа Ћуприје. Такмичило се у хорском и соло певању и модерном плесу. Ученици наше школе који су допринели победи су: Сара Петровић, 2/3 (хор), Сандра Младеновић, 2/3 (хор), Александра Трајковић, 2/2 (хор и плес), Ирена Петровић, 2/2 (хор и плес).

Приредила: Александра Трајковић, 2/2

НОУ фест 2016 - нађи прави пут

Четврти по реду НОУ фест одржан је 10-11. марта 2016. године. И ове године уз много занимљивих садржаја за основце и средњошколце и великог броја факултета и средњих школа. Слоган сајма је ове године гласио - Нађи прави пут!

У два дана трајања, забележено је 4500 посетилаца. Један од организатора сајма је Гимназија Ћуприја, а велики део посла одрадили су волонтери из наше школе, њих 42.

Нека запева цела Србија

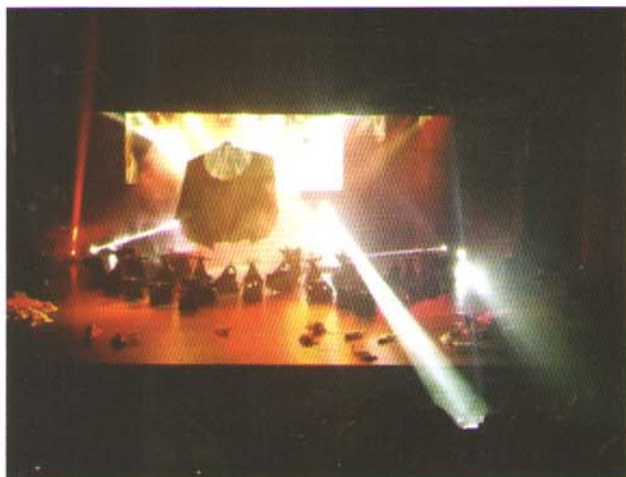
Ове године, плесна школа „Ла луна“ је по трећи пут учествовала у представи Ивана Жигон. Представа је одржана 24.11.2015. г. у Сава центру и носила је назив „Нека запева цела Србија“. Била је одржана у част десетогодишњице постојања „Косовских божура“ (хор дече са Косова, који је Ивана Жигон формирала 2005. године). Говорила је о борби између добра и зла. Зло симболизује напад западне цивилизације која руши и себе саму, рушећи најосновније људске потребе, као што је љубав, који представљају једини спас у данашњем свету у којем „одумири срце човечанства“. Од наших ученика, као чланови Ла луна су учествовали: Милица Стојиљковић (4/2), Невена Костић (1/2) и Александра Трајковић (2/2).

Невена (1/2) у САВА ЦЕНТРУ

Иако Ивана као глумица плени, нико не може да стекне праву слику о њој док не стекне увид о ширини и значају њеног хуманитарног рада, не чује са којим жаром говори о њему и у којој мери безусловно даје себе из чисте љубави према својој земљи, људима у њој и људима шире.

Приредила: Милица Стојиљковић, 4/2

Маја у Милану

Наша ученица Маја Миловановић има трогодишњи уговор са модном кућом „2Morrow“ из Милана. Код њих је почетком ове године провела два месеца радећи „шоу румове“ и ревије за модне куће као што су „Wella“, „Emillio Pucci“, „Diesel“. Тренутно се припрема за нову модну сезону у Милану, а нада се и неким другим ангажовањима.

-Прво питам бодљокошце, па ученике са негативним оценама.

-Firstly, I'll question the knowledge of echinoderms, and then I'll move on to underachievers.

Украс света

Након *Кабареа Горана Султановића* седимо под пригушеним светлом *Министарства*. „Што си замишљена?“, упита ме муж. „Гризе ме савест што не пишем. Ваљда ме Срећко неће звати ујутру, рекла сам да ће текст бити готов до прекјуче.“ Прођоше четири дана од тог разговора, а текста нема. Окупљам војску бака и дека, играју "таши-таши", слажу коцке, читају дечије књиге, присећају се песмица, а ја добијам вољно.

Размишљам о томе како се број људи у вољеној ми земљи смањује годишње за више од 20000. Замислите како се једног јутра будите, а једна цела Ђуприја је нестала, све је пусто. Неког другог јутра је то Сента, па Младеновац, затим Аранђеловац... Разумем људе који се питају зашто у време кризе, сиромаштва, болести, ратова и катастрофа уопште рађати децу. Заstraшујуће је то. Сви су у некаквом грчу, страху од свега. Међутим, када се одмакнемо мало од нашег егоизма, лажног комфора и самосажаљења схватимо да се најлепше ствари не купују, не виде, не могу се опипати – оне живе у нама и са нама. Дар живота

који нам је дат у неком тренутку треба предати даље, неком новом клинцу или клинцези са надом да ће баш они учествовати у стварању неког бољег света. Они који умеју да воле треба да шире љубав. Знам да изван нашег топлог и ушуканог света, где се на телевизору гледа искључиво један дечији канал и Звездине утакмице, постоји и тај другачији свет. Бирам да пишем о свом свету. Први пут застајем и осврћем се на протеклих 9+10 месеци и откривам да су испуњени са толико чудесних тренутака да не могу сви бити спаковани у кофер ове приче. Помало ми је криво због тога.

Попут многих другова и другарица из наше генерације, супруг и ја смо желели да постанемо родитељи када се за то стекну услови: када се скућимо, он заврши докторат, да почнемо да радимо у истом граду, и сличне ствари. Прођоше године, родбина се уморила од постављања првог најчешћег питања после „Кад ће свадба?“ – „Кад ће беба?“, ипак нам је више од 30 лета. Био је потребан само један цитат да и ми сами себи поставимо то питање: „Дуго сам живео у убеђењу да живот тек треба да почне, прави живот. Међутим, непрестано је искрсавао некакав проблем, нешто што је обавезно морало претходно да се обави, неки незавршен посао, неки дуг који је требало платити. Потом ће живот почети. На крају ми је синило – те недаће су, у ствари, мој живот.“³ Тако је нама синило. Тако настаде наш Лаза. Тако поче прави живот. Схватисмо да све пре њега што нам беше важно и није важно.

Бебац се родио тачно у поноћ једне ведре априлске ноћи, под светлом младог месеца и безброј неонки. Магија је почела истог тренутка, загрлила сам га, пожелела му добродошлицу и рекла му колико га волим. Он је плакао, ваљда од среће. Није личио на мене, татина мала копија. Али нема везе, сад је мини ја. ☺ Почео је нови, бољи живот за све нас. Најважнија мисија сваког родитеља сада је и наша – сачувати добро у том мајушном бићу, хранити и неговати му душу и тело, спремити га за живот који га чека. Јер, доћи ће време када више нећемо моћи да унесемо чаролију у живот нашег клинца, нити да отклонимо невоље. Надам се да ће до тада научити како да то ради сам. То је цена коју као родитељи морамо да платимо. А шта је све урачунато у ту цену? Најчистија и најискренија љубав која се може замислити, она која мирише на беби сапун, оглашава се кроз смех и плач, нежна на додир и најмеденија на свету. Нови поглед на свет кроз очи детета коме су нама обичне, баналне ствари чудесне. Први осмех, прво "мама" и "тата", први корак. Чврсти загрљаји и неспретни покушаји пољупца. Нови забавни члан за трпезаријским столом. Ново детињство и лек за прабаке, баке и деке. Нови мезимац за тету и чичу. Нови другар за бате и секу. Радосно успављивање, и још лепша буђења на својој осмини кревета. Вера у боље сутра.

И тако. Бити или не бити за нас више није питање од значаја – тек сада јесмо. Једна одлука је променила нас и наш свет. Сада смо песници, сликари, композитори, клонови, кувари, певачи, свирачи, мајстори, чувари, лекари, сањари у нашем шареном дому који је постао дечије игралиште. Највећи драгуљ нисмо купили новцем, направили смо га од љубави. И није у сефу, ево га у мом крилу, прича неку своју причу док ја вама причам о њему. Причу без краја и почетка, јер имам осећај да је Лаза одувек ту. Сад се само родио. И ми више нисмо само Ненад и Данијела – сад смо родитељи. Ширимо љубав. Полагано бојимо сиви свет. Прича се наставља.

Данијела Милорадовић Стојковић, проф. енглеског језика

³ Џејмс Патерсон, *Самантина тисма Џенифер*

20 ГОДИНА АВАНГАРДЕ On the Verge of Possible (extract)

Author: Anda Živadinović (published in 2000)
Translate: Spasić Nikola, 4/2

...

The professor was talking about something that had a very high chance of being something of the following:

- a). A story about what some long-time dead men did in order for some other long-time dead men to have died even earlier (and for their lives to become miserable as well);
- b). His thoughts about the WW2, WW1, the Balkan wars, or any war that was waged on these lands;
- c). Both.

He again enjoys his favorite sports discipline (some call it a nation-wide illness, as well), a fight with an imaginary enemy. This time, the fight had culminated. It was one of those moments on the verge of possible, in which the teacher fights for the rights of those long-time dead, whom the other long-time dead had made them die even earlier. There, his voice got terrifying strength and huge intensity, sometimes even showing tiny bits of agony, in a way only people who have had an active role, or any role at all, in every war that was ever waged or will be waged on these lands (or broader), and through all that still managed to educate young generations and led them on the RIGHT PATH.

That way is in most cases the one that is mentioned in the 'The Guidebook for a Driving License exam of the Red Signal' as the one with no traffic jams, and referring to it, the drivers are warned to watch out for wagons and cattle, also it's emphasized that it's necessary to take the mud off of the wheels before getting off of it (check in the guidebooks).

In practice, this class looks idyllic:

A third of the class is looking at the teacher, deep in their thoughts that go from those about the age of his coat, over to those about snacks, ending with those of how the skull shape of the student in front of them would be a great enigma for the modern medicine, and how shaving your head should be prohibited by the law of animal protection.

The 2nd third is asleep.

The 3rd third is engaging in noble mind-sharpening, knowledge-spreading and soul-enrichening activities, such as: crossword puzzles, Russian chess, hocus-pocus, 5x5 shooting of the left ear of the boy in the 4th row (10 points), or any other part of the head (anyone's, only 2 points) with a chewing gum ball.

The 4th third of the class is a well known phenomenon on these lands where the border between possible and impossible is thin and uncertain and where the walls are painted pale green. That's a problem that troubles even the most passionate mathematicians, an occurrence that leaves squaring the circle in the dust... that is to say, a curious occurrence to say the least.

It occurs mostly during the senior year, when the students have mastered maths just enough to break its basic rules. Everyone is present, all three thirds, although the classroom looks a bit desolate.

Absent students' names are being recorded (usually only 3 of them) by their peer with a firm voice of a child.

All three thirds are there, but against all laws of physics, one third sits in a coffee house, or walks calmly through town; with a mild smile on their face, they simply hover, in such a way that even they aren't sure anymore if they're their own astral projection, or if they have just fled the class again.

This logical paradox can be overcome only by a new, revolutionary method of Counting and Denouncing which is being applied in many developed environments. This morning, the patent has been applied and the teacher had denounced us when something very unarticulated obliterated the silence, 'the silence of the classroom'. It was something like

WHOAAA. WHOOOWHOOWHOAAA!

which would (in a newly made language of teacher's expressions, cries and vows) be:

'Alas, injustice,
they hath slaughtered him as well,
although he hath been a good man'

The Balkan wars were piling up new victims. The colour of the wall got pronouncedly dying pale-green, and one chewing gum ball was approaching my head at an incredible speed.

Разговор с поводом – интервју са мр Иваном Круљ

ПРОФЕСОРКА ИВАНА КРУЉ БИЛА ЈЕ УЧЕНИК, НОСИЛАЦ ВУКОВЕ ДИПЛОМЕ, ОСНОВНЕ ШКОЛЕ „РОДОЉУБ ЧОЛАКОВИЋ“ ДАНАС „МИРОСЛАВ АНТИЋ“ И ГИМНАЗИЈЕ „СВЕТОЗАР МАРКОВИЋ“ У НИШУ. НА ДЕПАРТАМАНУ ЗА ФИЗИКУ ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКОГ ФАКУЛТЕТА У НИШУ ДИПЛОМИРАЛА ЈЕ 2001. ГОДИНЕ, А МАГИСТАРСКУ ТЕЗУ ПОД НАЗИВОМ „МЕСТО И УЛОГА СОЛАРНИХ ЂЕЛИЈА У НАСТАВИ ФИЗИКЕ У ОСНОВНИМ И СРЕДЊИМ ШКОЛАМА У СРБИЈИ“ ОДБРАНИЛА ЈЕ 2009. ГОДИНЕ. У ОШ „ЂУРА ЈАКШИЋ“ У ЂУПРИЛИ РАДИ ОД 2003. ГОДИНЕ, А ОДСКОРА И КАО ПРЕДАВАЧ НА ВИСОКОЈ ШКОЛИ ПРИМЕЊЕНИХ СТРУКОВНИХ СТУДИЈА. МАЈКА ЈЕ ЧЕТРНАЕСТОГОДИШЊЕГ УРОША.

Интервју –

Може ли наставник бити успешан у условима какви су тренутно у већини школа у Србији? Одговорићемо потврдно, ДА, а пример имамо у нашем непосредном окружењу. ОШ „Ђура Јакшић“ се може похвалити успешним радом и дугогодишњом традицијом, а недавно и једним од 16 најбољих едукатора Србије за 2015. годину, наставником Иваном Круљ.

Наставник може бити успешан али како?

1. Шта је по твом мишљењу успешан час?

Једноставно: Успешан час је онај на коме је остварен постављен циљ. Реалније је поставити један циљ и посветити се његовом постизању него низ циљева и загубити се у њиховом постизању. Степен допадљивости часа или предмета видљив је у атмосфери на часу, након чега долазе објективни показатељи у виду резултата анкета, упитника, интервјуа. Моји ђаци, као и сва деца, највише воле прилику да се играју. Срећом физика обилује могућностима да се проучавање неке појаве претвори у игру. Поред тога улога оцењивача, било да треба да оцене себе, своје, другаре, наставу, час или мене, једнако је радо прихваћена и њој се често ужива. Та интеракција је јако важна посебно при планирању долазећих активности.

2. Како мотивисати младе људе да се баве науком? Како ти то постижеш?

Дати изазов. Покренути питања, а за постављеним питањима креће се у потрагу за одговорима.

3. Колико „километара“ задатака треба провежбати за Олимпијаду из физике, која је највиши ранг такмичења у нашој земљи?

Вероватно онолико километара колико је дуг пут до такмичења.

4. Шта би издвојила као свој највећи успех?

Не знам. Ваљда зато што нема јединице мере за то. Али о ком год успеху или неуспеху да је реч, питање припадности једној особи није на месту, јер сваки резултат проистекне или не проистекне из неког дугог и тимског рада.

5. За или против мобилних телефона у настави?

Мобилни телефони? Да, наравно. То је само име за уређаје који су, када је настава физике у питању, асистенти, мерни инструменти као што су штоперице, компаси, мерачи јачине звука, термометри, а када је настава у сваком смислу у питању и албуми, камере, интернет претраживачи, калкулатори.....

Одговорила бих како желим да видим физику у школи за десет година: у одељењу од петнаест ученика који експериментално истражују природу помоћу најсавременијих наставних средстава.

Разговор водила проф. Марија Мијајловић- Јовановић

-Професоре, јел могу у тоалет. -Ајде, идите сад сви у тоалет. -Професоре јел могу и ја?

-Не ти, врати се на место. -Али сада је њих десет отишло! -Баш зато, сада је тоалет заузет.

-Teacher, can i go to the toilet? -Come on, everybody go to the toilet. -Teacher, may I go, too? -No, you return to your seat. -But 10 of them have just left! -Precisely, the toilet is completely occupied now.

Како преживети Београд

Пријемни испит за факултет је највећа препрека у животу. И јесте. Све док га не положиш, а онда схватиш да је то уствари најмањи проблем једног бруцоша. Ваљда је тако настала и она - *Да су ми те године, а ова памет*. Без жеље да паметујем, позвао сам своје цимере током студирања, Тијану Миљковић и Милана Милошевића, такође бивше ђупријске гимназијалце, како бисмо заједно саставили листу ствари без којих не смете да кренете у Београд на студије.

Прва велика београдска траума је проналажење стана. Моја статистика каже: четири године студирања, шест цимера, пет пресељења. Чини ми се да сам пола живота провео са кутијама и **крмачама** (популарне шверцерске торбе купљене код Кинеза) у рукама. Али у крмачу стане о хо хо! А шта се све издаје по Београду, људи моји! Овде су спремни да траже 200 евра за најобичнију страћару и то на локацији до које се стиже „троцифреним“ аутобусом. Београђани су познати по томе што ће гарсоњеру издати као једнособан стан. Суштински то и јесте једна соба! Милан и ја смо живели баш у једном таквом.

Студентски стан, иначе, није тешко препознати. У ходнику нема светла. Сијалица је прегорела пре два месеца, а ти никако да се сетиш да купиш нову и замениш је. Али то није највећа препрека јер ћеш се већ у следећој просторији саплести о неки андрмољак који те мрзи да подигнеш. Знам једног који је празне флаше од Кока-коле уредно складиштио по поду до дипломирања. На срећу, није уписивао мастер. Прозоре студентског стана препознаћете тако што су непрепознатљиви. Кроз њих се некада нешто видело. Но, постоји један показатељ са којим нема омашке: Судопера! Судови су ту сортирани по месецима: испрљано

у октобру, испрљано у новембру... Зато листи ствари без којих не смете да кренете на студије додајемо и – **мајку**.

За разлику од студентског стана, студентски фрижидер је необично срећен. Уредно, по једна намирница на свакој прегради. Обавезно је ту тегла неког џема, кечап, и наравно **салама од 100 динара**, јер - ништа без Матијевића. Када се подригуша споји са испитним роком добије се 10 килограма вишка по глави студента. Зато Тијана **вагу** сматра једном од ствари без које не треба кренути на студије. Милан има драстичнији предлог: „Понесите **лопте и патике за трчање!**“ Упркос празним фрижидерима, нико овде није остао гладан. Ако ништа друго, да бог поживи студентске мензе у којима проједеш што ниси јео, и поједеш што ниси хтео. Тијана се присећа спанаћа из мензе: „Од срца препоручујем свима да пробају, јер ће све после тога бити мање страшно“.

У студентском дому ћете имати исто што и у стану, само ће вам требати више чепаћа за уши. „У малом простору живи велики број људи, немате приватност и луксузне услове живота, али све време имате осећај као да сте на екскурзији“, каже Милан, који је после пребегаво у дом у једном тренутку.

Ако сам пола живота провео у сељењу, другу половину сам провео у градском превозу. Кад би неко израчунао колико времена проводи у београдским аутобусима (који лети греју, зими хладе) спаковао би кофере и вратио се одакле је дошао. Зато и Тијана и Милан на питање по чему ће памтити студирање, у сам врх листе стављају време проведено у аутобусу. „Кад сам кренуо први пут на предавања, ушао сам у погрешан аутобус који ме је одвезао на потпуно погрешну страну. Прешао сам улицу, сачекао исти аутобус и вратио се у стан“, сећа се Милан свог путовања. Не и првог предавања. Зато пре доласка у Београд понесите пуну крмачу **стрпљења**.

То вам је студирање. Ко вам каже да то има везе са књигом – лаже вас.

Пише: Немања Милутиновић

Роман Симовић у Школи за музичке таленте

Пише проф. Весна Антић

Некадашњи ученик Школе за музичке таленте у Ћуприји, Роман Симовић, виолиниста, одржао је мастерклас у школи, а затим и концерт на Коларцу са полазницима свог курса. Роман је виолиниста светске каријере и ради у Лондону као концертмајстор симфонијског оркестра.

Школу за музичке таленте није заборавио, без обзира што је у Ћуприји провео само краћи временски период, често је присутан и помаже на најбољи могући начин. Захваљујући пријатељским везама још из школских дана, остварена је и професионална сарадња. Уметнички руководилац Школе за музичке таленте Дејан Ђорђевић и Роман Симовић заједно наступају од 2003. у камерном ансамблу „Рубикон“. У Школи за музичке таленте је организован курс за све заинтересоване виолинисте. Курс је трајао три дана и сви ученици старијих разреда су били полазници. Роман је био одушевљен децом и непрестано је радио са њима на индивидуалном усавршавању и на

припреми програма за концерт у Београдском СКЦ-у. Концерт је био прилика да се представи припремљен соло програм свих ученика који су са посебним одушевљењем и задовољством свирали са Романом Симовићем и његовом супругом.

Захваљујући добрим резултатима и обостраном задовољству на концертном подијуму, на позив Романа Симовића, велики оркестар школе за музичке таленте ће после далеке 1991. године поново свирати на БЕМУС-у...у припреми је седма Бетовенова симфонија коју ће дириговати сам Роман С.

- Хоћу да буде тишина! Молим вас да ми то испуните!
- Ууу, професоре, хоћу и ја ферари, али немам.
- I wish for silence! If only you could fulfill me that desire.
- Well, teacher, I wish for a Ferrari, but I don't own one.
- Ruhe bitte! Lassen Sie mich es erfüllen!
- Oh, Lehrer, ich möchte Ferrari, aber habe keins.

ГКУД „Железничар“ у Ђуприји

Пише Милена Николић, 3/2

Градско Културно- уметничко друштво „Железничар“ је једино друштво икада основано у Ђуприји. Настало је давне 1945. године, тако да је у октобру 2015. прославило 70 година рада. На самом почетку у склопу друштва радило је само позориште, касније са радом креће и фолклор, да би данас имали чак 5 фолклорних ансамбала, укључујући и ветеране, рекреативце, дувачки оркестар и градски хор.

Током свог дугогодишњег рада ГКУД „Железничар“ чува многобројне успомене на које су сви чланови поносни. Велике награде, велика признања и значајни наступи у Генералштабу, Коларцу, као и у многим уметничким емисијама, само су неки од сведочанстава о блиставој прошлости друштва, а надамо се још блиставијој будућности.

Године 1987. друштво је одликовано Сребрном звездом заслуге за ширење културе и традиције, а 1996. добија од стране Савеза аматера Србије златну плакету, као признање за допринос

фолклору. И дан данас „Железничар“ шири националну и културну традицију српског народа, представљајући се играма из Раваничког Поморавља, Влашким играма, Играма из Баната, Градским играма и многим другим; као и песмама ‘Јовано Јованке’, ‘Засп’о Јанко’, ‘Српкиња’, ‘Ој, Србијо’, у извођењу градског хора.

Чланови друштва су између осталог и многи бивши ученици ђупријске Гимназије. Од садашњих, чланови су: Драгана Ракић 4/2, Младеновић Анђела 4/2, Никола Спасић 4/2, Марковић Ана 4/3, Дејана Ђорђевић 4/3, Милена Николић 3/2, Ђосић Марија 3/2, Сара Петровић 2/3, Александра Трајковић 2/2. Надамо се да ће убудуће интересовање младих за уметност, фолклор и песму бити све веће. Чувајмо традицију, чувајмо Србију, чувајмо Своје!

- Јелена, чим ти видим деду, има да те тужим.
- А, већ сам му рекла да вас избегава.
- Jelena, the next time I see your grandfather, I'm telling on you.
- Oh, I've already told him to avoid you.
- Jelena, sobald ich deinen Opa sehe, klage ich dich.
- Ich hab ihm schon gesagt, Sie zu vermeiden.

Маја Пржић, 3/1

Песме пише од трећег разреда основне школе. Најдражу награду „Витезово пролеће“ добила је у Београду. Песме су изашле у неколико зборника од којих истиче Зборник Десанки у част. „Поезија је за мене највећа инспирација и љубав“ каже за Авангарду.

ТУГА

Ушетала туга,
Ушла ми у стан,
Украла ми осмех,
Украла ми сан.

Суморне ми мисли,
Уплела у косе,
У очи уселила,
Горке капи росе,

Па се гордо шета,
И важна се прави,
Кад год чести уздах
На душу ми стави.

Говорим јој: „Иди!,,
У беспуће снежно,
Где нађе да ломиш
Ово срце нежно.

Говорим јој: „Бежи!,,
Пробам да пркосим-
Научила нисам,
С болом да се носим.

И молим је- кличем:
„Склони облак густе,
На лице ми поново
Стари осмех пусти,,.

Преклињем да оде,
Па ако јој је стало,
Нек наврати, ако мора,
Кад ојачам мало.

Марија Бранковић, 2/3

„Кроз поезију изражавам осећања која желим да поделим са другима“, изјавила је за наш лист па наставила „Писањем песама испуњавам своје слободно време“. Песме пише од првог разреда, песнички узор јој је Јован Дучић

ТИ, МОЈЕ СУНЦЕ

Ти, моје сунце,
Грејеш ме таман колико треба
Могу да те додирнем,
Да ти лице дотакнем
И без опекотине прођем кроз свод твог
Усијаног неба.

Ти, сунце моје,
Милујеш ме зрацима, топлином.
Они ми срећу доносе.
Грејш ме дахом,
Голицаш ми врат
Праменовима твоје густе косе.

Хеј, звездо моја,
Лице ми добије боју
Онда када својим рукама дотакнеш
Бледу кожу моју
И пробудиш вулкан узбурканих осећања.
И само ти, сунце моје,
Достојан си ерупције љубави
Која ће те, верујем,
Учинити још сјајнијим .

-Следећег часа нам долазе саветници.
-Професорка, онда ћемо сви да се јављамо, само што ће они који знају да дижу десну руку, а они који не знају леву руку.
-Мислите, ваше десно или моје десно?
--Они који знају дижу своју десну руку.
-Значи, ваше десно моје лево. Јао, ја ћу то све да побркам

У соби модрих боја са Матићевим шалом око врата!

Уколико сте љубитељ позоришта и писане речи, девојку са слике сте сигурно већ препознали! Марија Миладиновић није само шармантна девојка коју срећете свакодневно улицама нашег града, већ изузетно инспиративна глумица и песникиња. Добитница је бројних награда: *Матићев шал* за збирку песама *Соба модрих боја* као и награда за најбољу женску улогу у представи *Хероји* на фестивалу комедије у Новом Бечеју.

Марија о свом музичком стилу у средњошколским данима:

„Увек сам била алтернативнији тип. Када сам кренула у прву годину Гимназије, сви су излазили по дискотекама народњачког типа. Нисам се проналазила тамо из неког разлога. Не слушам народну музику, седим кући и слушам *Peperse*, а идем где сви иду. Док једног дана буквално нисам села сама са собом, пресекла и рекла: чекај мало, то теби не одговара, ти ниси тип за таква места, зашто мораш да идеш тамо? И онда се одвојиш, пронађеш људе који слушају ту врсту музике. Јако ми је био занимљив период у Гимназији, јер сам тада имала две другарице које су се знале од раније. Једна је била панкер, а друга хипик, тако да сам им се и ја после прикључила. То је била нека наша алтернативнија група.”

Facebook или Fightbook?

„Користим *facebook*, *twitter* и *instagram*. И немам ништа против док је то у неке позитивне сврхе које афирмишу одређену личност. Врло често ја лично користим фејсбук у сврху обавештења. Нешто што је мени занимљиво и што је у неком мом пољу интересовања. Бежим и не подржавам расправе путем друштвених мрежа. Сматрам да ако имаш неке нешто да кажеш, не мораш то да чиниш преко интернета. Нико неће пропасти ако му не кажеш нешто што мислиш!”

Препоруке!

„Имам једну дивну другарицу са којом сам се спријатељила тако што сам кренула да читам њена дела. Она се зове Ана Вучковић и пише феноменалне књиге. Почела сам са књигом *Плишани солитер* и ако волите неки алтернативнији стил, да не буде нека класична прича, крените са *Плишаним солитером* Ане Вучковић. Што се тиче поезије, јако волим песму *Облак у панталонама* Владимира Мајковског и сигурна сам да ју је посветио баш мени. Сто посто сам ја та Марија, то је то!”

Хедонизам...

„Мени је једна кафа довољна да се поново заљубим. То је љубав која се сваког јутра дешава!” Наша Мара код других људи прво што примећује јесте, дефинитивно, манир. Воли упечатљиве особе, воли стил и обраћа пажњу на детаље: „То је нешто што ћу прво приметити и наравно тај неки разговорни стил саговорника. Генерално волим занимљиве и маркантне људе!”

Драгим гимназијалцима...

„У Гимназији постоје сигурно људи који се баве одређеним уметностима. Порука је да пишу, раде и стварају. Да глуме и цртају! Никако да одједном постану сликари, писци или глумци. Ништа не добијају тиме. Хајдемо постепено, хајдемо мало да истажујемо, хајде да пишемо да видимо где ће нас одвести то писање, па ако из тог писања постанемо писци, то је одлично. Ако из те глуме постанемо глумци то је исто одлично, али хајде да кренемо од почетка.”

Приредила Марија Јовановић, 3/2

Денис Рамић, наш репрезентативац у фудзалу

МАТИЧНИ КЛУБ („Економац” – Крагујевац)

Један од играча, на ког је Ђуприја веома поносна, Денис, заједно са својим клубом учествује у „Првој лиги” Србије, најважнијем такмичењу у фудзалу. На првенству, пар пута је проглашаван за играча утакмице. Прва утакмица у којој је играо била је против Мунгоса.

ЕВРОПСКО ТАКМИЧЕЊЕ („Лига Шампиона”)

Освојивши првенство 2015. године, Економац је добио прилику да се такмичи у најпрестижнијем Европском такмичењу „Лиги Шампиона”. У групи, чији су се мечеви играли у Крагујевцу, српски тим је остварио две победе (једну над представником Италије, а другу над представником Грчке), и тако прошао у 16 екипа. Прва утакмица била је против Казахстана (новембра месеца 2015. године), то је био Денисов први лет авионом.

РЕПРЕЗЕНТАЦИЈА

На утакмицама првенства, селектор репрезентације Србије (Аца Ковачевић), приметио је Денисов таленат и позвао га је да игра у дресу Србије. Ове године, Денис је наступао пет пута за репрезентацију, постигавши победоносни гол (у свом првом наступу) против селекције Босне и Херцеговине. Осим тог гола, Денис има и две асистенције.

ЕВРОПСКО ПРВЕНСТВО 2016. ГОДИНЕ

Остварили су највећи успех у историји српског фудзала, полуфинале европског првенства. Најзанимљивија утакмица била му је она против Украјине, у којој су у последњој секунди постигли

ЖИВОТ ВАН ТАКМИЧЕЊА

За Денисов успех, поред талента, заслужна је и његова упорност. Имао је пуну подршку породице и пријатеља. Са својим тимом тренира у хали „Језеро” у Крагујевцу по два сата дневно. Од раног детињства тренирао је фудбал, а од своје деветнаесте године почео да тренира фудзал. Поред свих својих обавеза, Денис и студира „Мегатренд” где завршава другу годину. У слободно време ужива у изласцима са девојком, гледању филмова, шетњи... Упоредо са свим обавезама, проналази време и да се бави фолклором. Играо је приликом обележавања стогодишњице Гимназије, коју је похађао као средњошколац, и прослави седамдесетогодишњице ГКУД-а „Железничар”

Приредиле: Сандра Младеновић, 2/3 и Јања Ивановић, 2/3

Трећи зимски турнир у малом фудбалу

На измаку 2015. године, у периоду 5–27.12. традиционално је одржан зимски турнир у малом фудбалу.

Ученици Гимназије су још једном осветлили образ ове школе. Неки ђаци су учествовали у једном тиму, док су неки играли у екипама из Јагодине. Гимназијалци који су заједно учествовали у истом тиму и успели да прођу групу су: Ђорђе Трајчевски, Радојковић Срђан, Лазар Лацмановић, Милан Ракић (сви из 2/3) и Никола Пешић, 3/1 . Играли су у екипи „ ФК Морава 1918“ и заузели треће место у групи прошавши у доигравање за полуфинале, али су нажалост изгубили од „ Фиргића“, где је играо наш ученик Бојан Вучетић, 2/1 . Он је, играјући у екипи са фудбалерима из Јагодине, успео да прође у полуфинале, али се ту зауставио јер их је победио тим „ 2M&D GRADNJA HEROLD“. Екипа „Фиргића“ заузела је четврто место на турниру, пошто су незадовољни судским одлукама у полуфиналу одбили да се боре за бронзу.

На другом месту се нашла екипа „Компанија Петровић“, у којој играју ђаци 1/2: Јован Митић, Јован Пејчић и Матеја Ристић. Они су у великом финалу које је завршено пеналима изгубили од већ поменуте екипе „ 2M&D GRADNJA HEROLD“. Ову екипу је до тријумфа на турниру предводио Лука Матић, 3/3.

„Хтео бих да наставим са фудбалом и после средње школе и за време студија. Имам одличне услове у Јагодини и желео бих тамо да играм као сениор и да учествујем у Јелен супер лиги“, изјавио је Лука за Авангарду.

Приредио Милан Ракић, 2/3

Учешће наших ученика на Републичким такмичењима у школској 2014/2015. години

БИОЛОГИЈА

Петровић Ђурђина, 3/1
Марковић Слађана, 3/3
Михајловић Милош, 4/3

СРПСКИ ЈЕЗИК И ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА

Ракић Драгана, 3/2

КЊИЖЕВНА ОЛИМПИЈАДА

Вучковић Дијана, 1/1

ХЕМИЈА

Урош Стојиљковић, 2/1

НЕМАЧКИ ЈЕЗИК

Симоновић Иван, 4/2

СТОНИ ТЕНИС (м)

Никодијевић Петар, 2/3

АТЛЕТИКА (ж)

Милановић Анђела, 1/2

ПОЗОРИШНИ СУСРЕТИ

Републичка смотре Позоришних сусрета Гимназија у Крагујевцу:

Ракић Милан, 1/3

Ерић Милица, 2/1

Стојиљковић Урош, 2/1

Станковић Никола, 2/2

Стефановић Невена, 2/2

Ђоровић Михајло, 3/1

Мариновић Илија, 3/1

Јаћимовић Милош, 3/1

Николић Душан, 3/1

Ракић Драгана, 3/2

Јовановић Живадин, 4/1

Зец Теодора, 4/1

Ђупурдија Ана, 4/1

Јоцић Јелена, 4/2

Учешће наших ученика на Републичким такмичењима у школској 2015/2016. години

Такмичења ученика у овом тренутку су у пуном јеку. Тек ће се одржати Окружна такмичења за већину наставних предмета до краја априла и Републичка у мају месецу. До сада, прва недеља априла у овој школској години, на Републичко такмичење пласирали су се ученици:

СТОНИ ТЕНИС (м)

Никодијевић Петар, 3/3

ФИЗИКА

Бранковић Нађа, 2/3

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Спасић Никола, 4/2

